M.

Podział czasów przeddziejowych w Skandynawii

Światowit 1, 173-174

1899

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MUZEUM HISTORII POLSKI

wych, kościelnych lub użytku publicznego, bez specyalnego pozwolenia od komisyi archeologicznej". Tenże cyrkularz przypomina i zwraca uwagę na podobne polecenia wydane w latach 1866, 1882 i 1884 za numerami 229, 22 i 11.

Ostatnie takie rozporządzenie rozesłało ministeryum spraw wewnętrznych w roku bieżącym za Nr. 13 w dniu 3-m marca (r. 1898.) Położony w nim jest nacisk, aby władze miejscowe nie dozwalały żadnych rozkopywań archeologicznych ***„na ziemiach rządowych i publicznych,"*** nietylko osobom prywatnym, a szczególniej uczonym cudzoziemskim, lecz nawet członkom i współpracownikom wszelkich towarzystw archeologicznych, bez specyalnego upoważnienia od Komisyi archeologicznej.

Widzimy zatem, że rozporządzenia powyższe ***nie dotyczą zupełnie własności prywatnej*** i nie znosząc wcale uświęconych prawem postanowień, zabezpieczających własność prywatną i z niej użytkowanie, polecają władzom miejscowym o tyle przyjmować od osób prywatnych wszelkie wykopaliska, celem odsyłania ich komisyi do rozporządzenia, o ile właściciel nie zechce ich zatrzymać dla siebie, albo rozporządzić niemi wedle własnego uznania.

Szczęsny Jastrzębowski.

(Przedruk z „Gazety Radomskiej" Nr. 95 d. 10 grudnia 1898 r.)

DROBNE WIADOMOŚCI.

Podział czasów przeddziejowych w Skandynawii. Najznakomitszy z żyjących archeologów skandynawskich Oskar Montelius, oddający się oddawna z wielką gorliwością sprawie ustalenia względnej chronologii przeddziejowej, do następujących doszedł wyników:

I. Epoka kamienna starsza.

Okres 1. Kamienny starszy (Neolit).
„ 2. Czasy kuchennych odpadków.

II. Epoka kamienna (do 1700 r. przed Chr.)

Okres 1. Młodszy kamienny (groby nieznane).
„ 2. Czasy dolmenów.
„ 3. Czasy grobów chodnikowych (Ganggäber).
„ 4. Czasy grobów skrzynkowych.

III. Epoka bronzu (od 1700 do 500 przed Chr.).

Okres 1, 2 i 3 od 1700 do 1000 przed Chr.
Okres 4, 5 i 6 od 1000 do 500 przed Chr.

IV. Epoka żelaza (od 500 przed Chr. do 500 po Chr.).

Okres 1. Przedrzymski, od 500 przed Chr. do narodzenia Chr.
„ 2. Wpływów rzymskich, od nar. Chr. do 400 r. po Chr.
„ 3. Wielkiej wędrówki ludów, od 400—800 po Chr.

Okres 4. Czasy Wikingów, od 800—1050 po Chr.

Rozwinięcie tego podziału i dowody zawarł autor w dziele: Les temps préhistoriques en Suède, Paris, 1895, str. 352, 427 rycin i 20 tablic, (tłumaczonem przez S. Reinacha). *m.*

Chronologia epoki bronzowej w Bawaryi wyższej:

Według znakomitego znawcy czasów bronzowych Nauego *), dają się one podzielić na następujące podokresy:

Starszy wiek bronzu	1-sza połowa	1400—1250	r. przed Chr.
	2-ga połowa	1250—1150	„ „
Młodszy wiek bronzu	1-sza połowa	1150—1050	„ „
	2-ga połowa	1050— 900	„ „
Epoka halsztadzka		900— 800	„ „

Autor wyznaje, że wszystkie odkrycia na gruncie Bawaryi świadczą, że typy archeologiczne, charakteryzujące różne okresy kultury bronzu tych okolic nie były importem z zewnątrz, lecz przeciwnie *rozwijały się zwolna, stopniowo i naturalnie, na miejscu, z kultury kamiennej.* *m.*

Próba chronologii Rosyi południowej (europejskiej) według Samokwasowa.

I. Epoka Cymeryjska.

Do VI wieku przed Chr. (kultura kamienna).

II. Epoka Scytyjska,

Do I wieku przed Chr. (obecność przedmiotów kultury greckiej, brak rzymskiej).

III. Epoka Sarmacka.

Do V wieku po Chr. (obecność przedmiotów greckich i etruskich.)

IV. Epoka Słowiańska.

Do IX wieku po Chr. (obecność przedmiotów bizantyjskich).

V. Epoka Połowiecko-Tatarska.

Do XIV wieku po Chr. (obecność przedmiotów kultury nietylko Wschodu, lecz i państw ościennych).

Autor zastrzega się, że klasyfikacya jego nie ma charakteru etnograficznego i nie przesądza stosunków narodowościowych, lecz stanowi podział wyłącznie historyczno-archeologiczny. *m.*

Napoje fermentowane. Gabryel de Mortillet w pracy, zatytułowanej, Les boissons fermentées (Rev. mensuelle de l'Ecole d'antropol. de Paris. Paris 1897. str. 257—278), dochodzi do następujących wyników:

Siedziby nawodne z Clairvaux (Jura) i ze Szwajcaryi wykazują, że w epoce kamienia gładzonego mieszkańcy Europy Środkowej posiadali już napoje fermentowane: wino poziomkowe i owocowe. Zdobycze z mieszkań palowych w Bourget (Savoie) i różnych stacyj z okolic Alpejskich stwierdzają, że używanie wina poziomkowego i owocowego trwa przez całą epokę bronzową.

*) Patrz: Die Bronzezeit in Oberbaiern. München, 1894, str. 292 i 49 tablic.